

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: Mgr. Vlastimila Knappová

Škola: Základní škola a mateřská škola Jesenice, okr. Rakovník

ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ V PŘÍRODNÍM PARKU JESENICKO

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah

1)	Charakteristika přírodního parku Jesenicko	3
2)	Zvláště chráněná území v Přírodním parku Jesenicko přírodní památky – PP ...	5
1.	Lom Soseň.....	6
2.	Prameny Javornice	7
3.	Malý Uran.....	9
4.	Ostrovecká olšina	10
5.	Plaviště	12
6.	Krtské skály.....	13
7.	Háj Petra Bezruče.....	16
3)	Přírodní rezervace – PR	17
1.	Rybníčky u Podbořánek	17
2.	Luční potok.....	19
4)	Významné krajinné prvky - VKP	21
1.	Viklan u Jesenice.....	21
2.	Na stráni	22
3.	Lom Bedlno	22
4.	Boží kámen.....	23
5)	Zdroje.....	24

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1) Charakteristika přírodního parku Jesenicko

Pro svoji klidnou, vyváženou krajinu a přírodní zajímavosti bylo Jesenicko vyhlášeno nejprve v roce 1987 klidovou oblastí, později v roce 1994 přírodním parkem.

Jesenicko tvoří čistecko – jesenický žulový masív. Povrchové větrávání zde vytvořilo svérázné formy balvanitého rozpadu včetně tzv. kamenných stád a viklanů. Území má mnoho malebných lumků, často zaplavených vodou, které osidlují vzácní obojživelníci.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pramení zde Rakovnický potok a Javornice. Velké množství rybníků a rybníčků dává přírodnímu parku typický krajinný ráz. Nachází se zde i největší rybník okresu – Velký rybník s 45 ha. Jesenicko je též ptačím rájem. Můžeme zde spatřit více než 200 druhů ptáků (120 - 130 jich zde pravidelně hnízdí).

Zachovaly se zde významné zbytky mokřadů, vstavačovitých luk a místa připomínající tajgu. V lesích roste vřes, množství borůvek, brusinek a hub.

Mokřad v lese mezi Bedlnem a Čížkovem – cykloexkurze – červen 2014

Hospodaření zde není příliš omezeno, reguluje se však nová výstavba a těžba ve volné krajině.

2) Zvláště chráněná území v Přírodním parku Jesenicko přírodní památky – PP

Na Jesenicku bylo vyhlášeno 9 maloplošných zvláště chráněných území (7 PP a 2 PR).

V terénu jsou označována dřevěným stojanem, na kterém je připevněn malý státní znak. Pružové označení hranic se provádí dvěma červenými pruhy na vnější straně území a jedním pruhem ze strany ležící uvnitř chráněného území.

PP Krtské skály – cykloexkurze – září 2014 (7. třída)

**Přírodní památky: Lom Soseň, Prameny Javornice, Malý Uran,
Ostrovecká olšina, Plaviště, Krtské skály, Háj Petra Bezruče**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Lom Soseň

- jámový žulový lom s jezírkem
- nejmenší chráněné území na Jesenicku
- významná rostlina: hruštička okrouhlostá
- významní živočichové: křepelka polní, ťuhák obecný, obojživelníci

Lom Soseň - cykloexkurze - červen 2014 (9. třída)

hruštička okrouhlostá

křepelka polní

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Prameny Javornice

- prameniště potoka Javornice
- významné rostliny: prstnatec májový, suchopýr úzkolistý
- významní živočichové: jestřáb lesní, bramborníček hnědý

Počítání vstavačů – červen 2009 (nepov. Předmět Ekologie)

Louka u PP Prameny Javornice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Celkem jsme napočítali 64 prstnaticů májových

bramborníček hnědý

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Malý Uran

- skalnaté svahy Kosobodského potoka
- významné rostliny: hruštička okrouhlostá, jalovec obecný
- významní živočichové: jestřáb lesní, krahujec obecný

jalovec obecný

jestřáb lesní

jestřáb lesní v letu

krahujec obecný

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Ostrovecká olšina

- podmáčené louky a olšiny u přítoku Ostroveckého potoka
- významné rostliny: prstnatec májový, upolín evropský
- významní živočichové: chřástal polní, bekasina otavní, kulíšek nejmenší

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PP Ostrovecká olšina – červen 2009 – exkurze nepovinného předmětu Ekologie

úpolín evropský

chřástal polní

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. Plaviště

- rybník s okolním rašeliništěm
- významné rostliny: vemeník dvoulistý, prstnatec májový, vachta trojlistá, zábělník bahenní
- významní živočichové: blatnice skvrnitá, kuňka obecná, ropucha obecná, čolek obecný, čolek horský, skokan zelený, hnědý a skřehotavý

Výlet na běžkách – 9. třída, leden 2011

vemeník dvoulistý

vachta trojlistá

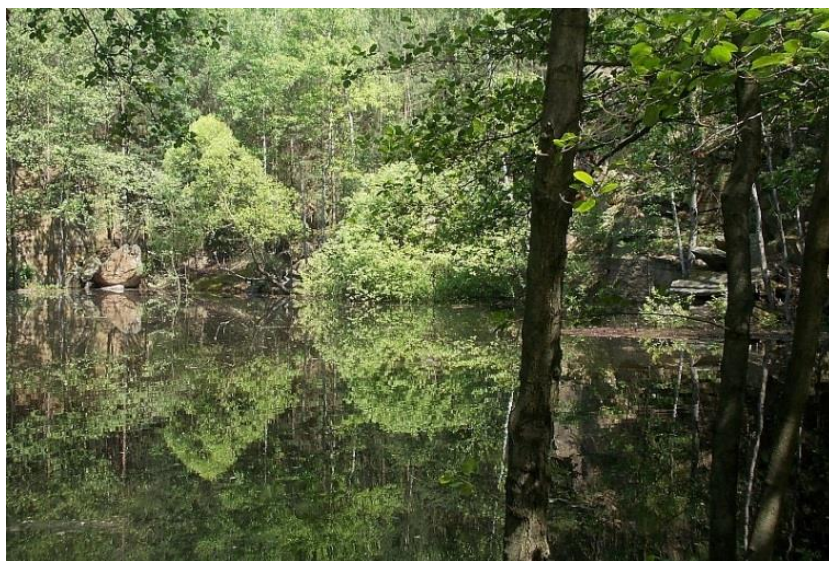
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6. Krtské skály

- vrcholek a svahy Krtských skal, balvanité sutě, zatopené lomy
- nejrozsáhlejší chráněné území na Jesenicku – 90 ha
- významné rostliny: zimostrázek alpský
- významní živočichové: výr velký, čolek obecný, velký a horský

Krtské skály – velký zatopený lom

Zatopený lom – možnost koupání – exkurze Ekologů (červen 2013)

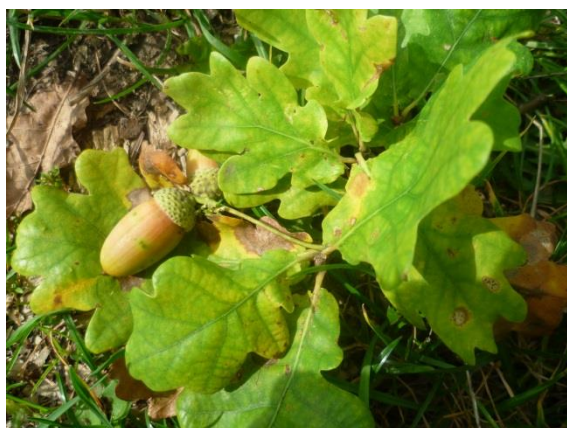
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zřícenina hradu Petršpurk

tisíciletý dub letní

dub letní

dub zimní

Cykloexkurze po NS Jesenickem – září 2014 (7. třída)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

čolek velký

čolek obecný

čolek horský

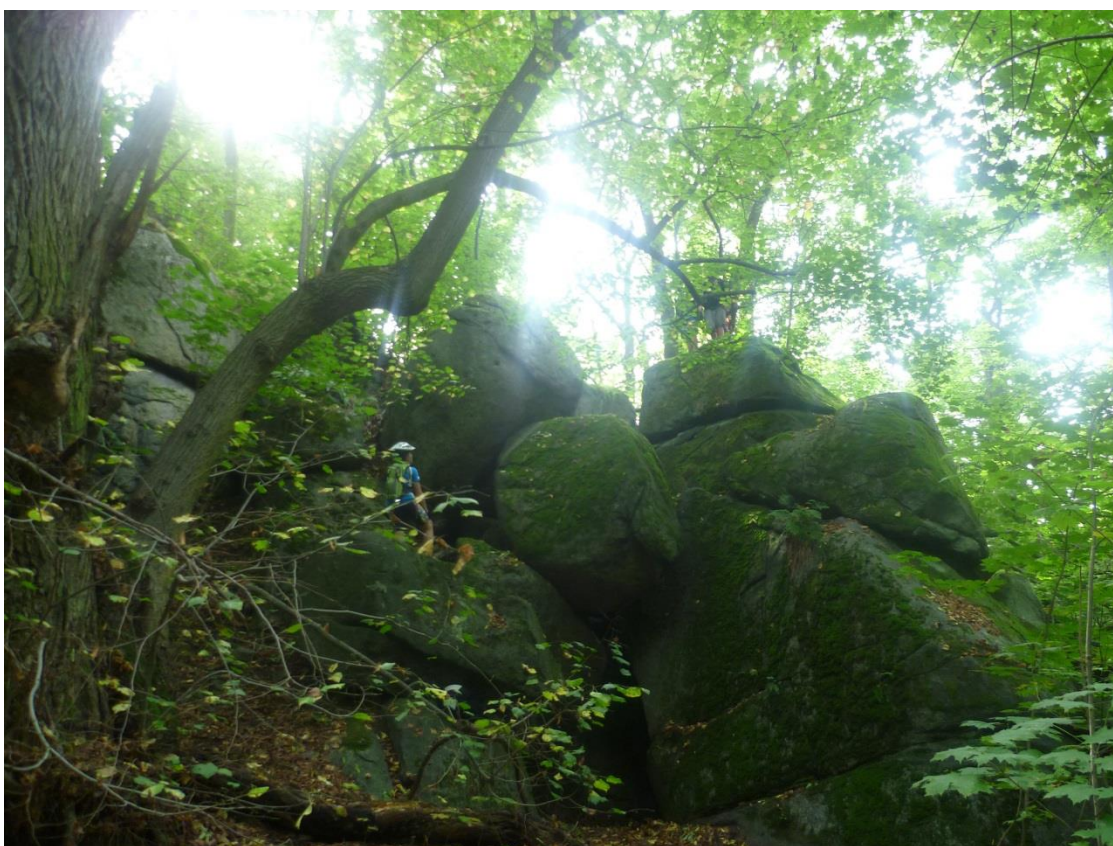

zimostrázek alpský

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

7. Háj Petra Bezruče

- jihozápadně od zámeckého parku na Ovčím vrchu a na vrchu Všech svatých
- velké žulové balvany a skaliska
- nejstarší chráněné území na Jesenicku – vyhlášeno v roce 1956
- významné rostliny: staleté duby, buky, habry a jilmy
- dub letní starý téměř 1000 let

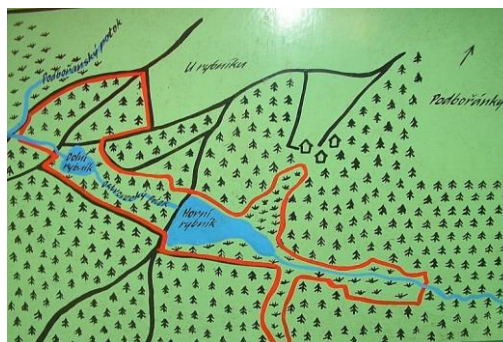
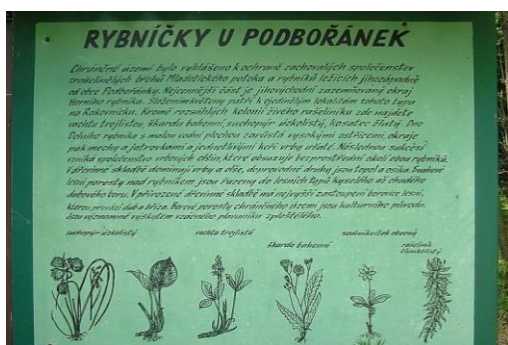
Velké žulové balvany v PP Bezručův háj

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3) Přírodní rezervace – PR

1. Rybníčky u Podbořánek

- 2 rybníčky na Mladotickém potoce, rašeliniště a vlhké louky
- významné rostliny: sedmikvítek evropský, d'áblík bahenní, kosatec žlutý, bradáček vejčitý, bublinatka
- významní živočichové: drozd brávník, datel černý, čolek horský

Informační panely

PR Rybníčky u Podbořánek – Horní rybník

Cykloexkurze nepovinného předmětu Ekologie (červen 2009)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

d'áblík bahenní

suchopýr

masožravá rostlina – bublinatka

měchýřky - lapání hmyzu

sedmikvítek evropský

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Luční potok

- údolí Lučního potoka a navazující stráně severně od Jesenice
- významné rostliny: hořec křížatý, lilie zlatohlavá, upolín evropský, prvosenka jarní
- významní živočichové: krutihlav obecný, žluva hajní, mlynařík dlouhoocasý, cvrčilka říční

hořec křížatý

prvosenka jarní

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

krutihlav obecný

mlynařík dlouhoocasý – druh sýkory

Žluva hajní

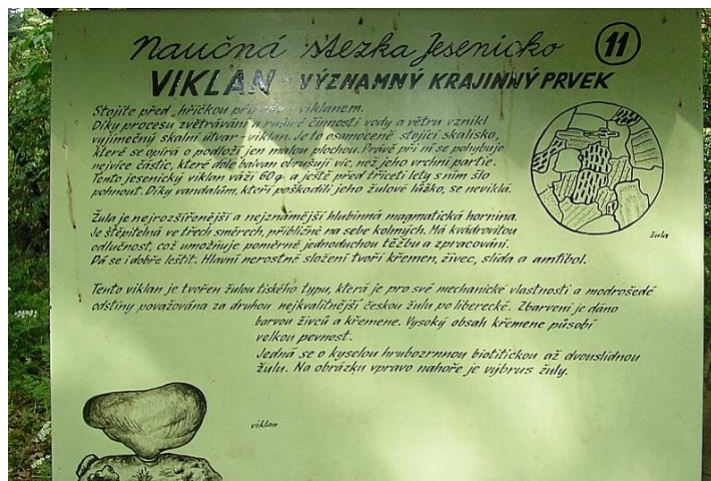
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4) Významné krajinné prvky - VKP

- jsou to části krajiny, které utvářejí její typický vzhled nebo přispívají k udržení ekologické rovnováhy
- jedná se například o lomy, mokřady, skály či kameny, louky apod.
- v přírodním parku byly zaregistrovány tyto (9):
- Viklan u Jesenice, Na stráni, Lom Bedlno, Boží kámen, Lom Drahouš, Lom Kosobody, Louky podél Ostroveckého potoka, Lhotský lůmek a Zelený důl

1. Viklan u Jesenice

- 6 tun vážící žulový balvan, kterým lze pohnout
- nebylo tomu tak vždy – v letošním roce (2014) jej „rozpohyboval“ Pavel Pavel
- vznikl činností vody a větru

Exkurze Ekologů – červen 2009

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Na stráni

- vlhká potoční niva a sušší stráně
- 3 ha, západně od Podbořánek
- Lokalita výskytu lilie zlatohlavé

3. Lom Bedlno

- teplomilné rostlinné druhy a chráněné druhy obojživelníků a plazů
- zatopený žulový lom
- krajnotvorný význam
- natáčely se zde filmy: Rusalka a Radúz a Mahulena

Třídní výlet – červen 2012 (7. třída)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Boží kámen

- velký žulový balvan neobvyklého tvaru s řadou prohlubní
- krajinotvorný význam
- nachází se jižně od Sosně, nedaleko Soseňského lomu
- pověst: Když Kristus šel se svými apoštolů světem, odpočinuli si na tomto kameni a po jejich zadečcích zde zůstaly tyto prohlubeniny.
- Tento kámen byl bez povolení odvezen Karlem Rejzkem do Senomat, nedlouho před tragickou smrtí pana Rejzka. Mezi místními lidmi se hovoří, že jej stihl boží trest za odvezení Božího kamene.

Geologická exkurze červen 2014 (9. třída)

Den bez aut – září 2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5) Zdroje

ŠKOUDLÍNOVÁ, Alena. *Významné krajinné prvky okresu Rakovník*. Rakovník: Tiskárna Tuček, 2001. ISBN 80-85868-40-7.

ŠKOUDLÍNOVÁ, Alena. *Přírodní park Jesenicko*. Rakovník: Tiskárna Tuček, 2000. ISBN 80-85868-34-2.

KNAPPOVÁ, Vlastimila. *Průvodce naučnou stezkou Jesenicka*. Rakovník: Tiskárna Novotný, 2000.

Foto - bublinatka. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/72/Utricularia_vulgaris_001.JPG

Foto - prvosenka jarní. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/31/Primula_veris_0x.JPG

Foto - krutihlav obecný. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: <http://www.naturfoto.cz/fotografie/mraz/krutihlav-obecny-xxx09a724.jpg>

Foto - mlynařík dlouhoocasý. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f5/Aegithalos_caudatus_vogelartinfo_chris_romeiks_R7F2607.jpg/1024px-Aegithalos_caudatus_vogelartinfo_chris_romeiks_R7F2607.jpg

Foto - žluva hajní. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://www.hlasek.com/foto/oriolus_oriolus_f3600.jpg

Foto - sedmikvítek. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: <http://botany.cz/foto/sedmikvitekherb.jpg>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Foto - medvědice lékařská. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: <http://botany.cz/foto/polygaloidesherb1.jpg>

Foto - čolek horský. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://www.colci.cz/obrazky/colci/c_horsky_M.jpg

Foto - čolek. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: <http://www.biotopia.shy.cz/gallery/triturus00.jpg>

Foto - čolek obecný. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: <http://www.naturfoto.cz/fotografie/ostatni/colek-obecny-24849.jpg>

Foto - vachta trojlistá. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://jezirka-ryby.cz/document_root/texty/prodej_rostlin/images/vachta_trojlista.jpg

Foto - úpolín evropský. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/2d/Trollius_europaeus_var._transsilvanicus_a2.jpg/1280px-Trollius_europaeus_var._transsilvanicus_a2.jpg

Foto - hruštička menší. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://im.atlasrostlin.cz/hrusticka-mensi/444/4448-plant_main-pbcea.png

Dravci pro děti. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: <http://www.dravciprodeti.estranky.cz/img/picture/19/accipiter-gentilis-ropkep-488x400.jpg>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ptáci otevřené krajiny. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/56/Wachtel_in_Haltung_clip_ped.jpg

Geocaching. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: <http://img.geocaching.com/cache/large/7a7834a7-4c07-4738-901e-ce0f47d67a95.jpg>

Biologie obratlovců. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-01-06]. Dostupné z: http://www.guh.cz/edu/bi/biologie_obratlovci/foto04/foto_025.jpg